

УДК 349.3

Мельник В. П.

*кандидат юридичних наук,
здобувач кафедри муніципального права
та адміністративно-правових дисциплін
Інституту права ім. І. Малиновського
Національного університету «Острозька академія»*

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ НА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Просування України по шляху системних, соціально-економічних перетворень як об'єктивний та закономірний чинник подолання наслідків фінансово-економічної кризи, посилення обороноздатності держави, її територіальної цілісності, передбачає за необхідне зосередження уваги на удосконаленні існуючої системи соціального захисту осіб з інвалідністю. Адже в умовах відсутності сталого і стабільного розвитку суспільства та держави, розвитку кризових явищ, низького рівня соціального забезпечення чи не найбільш вразливими залишаються саме особи з інвалідністю. Принагідно констатувати, що сьогодні в Україні проживає понад 2,8 млн. громадян з інвалідністю, у тому числі пенсійного віку. Серед 1,4 млн. осіб з інвалідністю працездатного віку (жінки – від 18 до 55 років, чоловіки – від 18 до 60 років) 530,7 тис. осіб є офіційно працевлаштованими, що становить 37%[1]. При чому, враховуючи об'єктивно складні передумови розвитку суспільства та держави через

© Мельник В. П., 2015

© Національний університет «Острозька академія», 2015

-
- Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptra.pdf>.

призму демографічних, соціальних, військових, техногенних та інших чинників, в умовах сьогодення чисельність осіб з інвалідністю в Україні має тенденцію до зростання. Слід констатувати, що існуюча модель соціального захисту осіб з інвалідністю залишається недосконалою та декларативною. Головним чином, це пов'язано із такими передумовами як:

- 1) невідповідність розвитку суспільства і держави;
- 2) невідповідність достатньому життєвому рівню у суспільстві та державі;
- 3) наявність складного та суперечливого законодавства з питань соціального захисту осіб з інвалідністю;
- 4) складність та недоступність права на соціальний захист через складну процедуру механізмів реалізації і гарантування;
- 5) складність та суперечливість права на окремі види соціального забезпечення;
- 6) наявність обмежень при реалізації права на соціальний захист;
- 7) складність та суперечливість організаційно-правових форм соціального захисту осіб з інвалідністю;
- 8) недосконалість правової охорони права на соціальний захист осіб з інвалідністю;
- 9) складність та суперечливість державного нагляду (контролю), громадського контролю з питань соціального захисту осіб з інвалідністю;
- 10) відсутність якісних та системних реформ соціального захисту осіб з інвалідністю.

Достатньо ускладненим та безсистемним залишається чинне законодавство, виходячи із того, що базовий закон з цих питань було ухвалено ще у 1991 році[2], а норми Конституції України не тільки не посилили його ефективність а, навпаки, ускладнили механізми реалізації, гарантування та правової охорони права на соціальний захист (соціальне забезпечення) осіб з інвалідністю[3]. Залишається на належному рівні не імplementованою у чинному законодавстві Конвенція ООН про права інвалідів[4], а високий рівень правового регулювання цих питань через нормотворчість органів виконавчої влади та органи місцевого самоврядування послаблює систему прав, гарантій та пільг осіб з інвалідністю. До того ж, відповідна тенденція

▪ Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptpa.pdf>.

характерна при прийнятті законів, що не сприяє ефективності соціального захисту, соціально-правового статусу осіб з інвалідністю[5-6]. Тому можна погодитися із професором В. Л. Костюком, який підкреслює, що в умовах сьогодення особливо вразливою є система соціального забезпечення по відношенню до осіб з інвалідністю, оскільки система їх прав, гарантій, пільг, переважно залишається декларативною і недоступною [7, с. 24]. Таке твердження є доволі справедливим, якщо взяти до уваги стан соціального захисту осіб з інвалідністю та вказує на необхідність його якісного реформування.

Метою наукової статті є науково-теоретичне дослідження конституційного права осіб з інвалідністю на соціальний захист, його сутності та ознак в умовах сьогодення. У юридичній літературі проблематику права на соціальний захист досліджували такі вчені-юристи як: В.М. Андрійів, Я.І. Безугла, Н.Б. Болотіна, В.С. Венедіктов, С.В. Венедіктов, М.І. Іншин, Р.І. Кондратьєв, В.Л. Костюк, В.В. Лазор, Л.І. Лазор, А.Р. Мацюк, К. Ю. Мельник, О.М. Обушенко, С.М. Синчук, О.В. Тищенко, П.Д. Пилипенко, С.М. Прилипко, В.І. Прокопенко, О.І. Процевський, Н.М. Хуторян, Г.І. Чанишева, Л.П. Шумна, В.І. Щербина, О.М. Ярошенко та ін. Однак, незважаючи на очевидні конструктивні доктринальні здобутки цих та інших вчених-юристів, враховуючи стан і динаміку розвитку соціальної держави, соціального забезпечення, необхідність забезпечення дієвості, ефективності і доступності права осіб з інвалідністю на соціальний захист, посилення соціальної захищеності цих осіб, означена проблематика залишається достатньо актуальною, а її належне розв'язання ключовим завданням суспільства і держави.

В умовах просування України по шляху розбудови соціальної держави, право на соціальний захист є ключовим. Заслугує на підтримку

▪ Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptpa.pdf>.

підхід професора С. М. Прилипка, який наголошує, що розбудова соціальної держави є передумовою реалізації конституційного права на соціальне забезпечення. Соціальна держава, на думку вченого, має характеризуватися принципово новим підходом до системи соціальних прав людини. Основною метою соціальної держави є максимальне задоволення постійно зростаючих матеріальних і духовних потреб членів суспільства в соціальній сфері, послідовне підвищення рівня життя населення, зниження соціальної нерівності, забезпечення загальної доступності основних соціальних благ[8, с. 8.]. Справедливою і переконливою видається аргументація професора М.І. Іншина, доцента Д. І. Сірохи, що сутність соціальної держави в умовах сьогодення полягає у наявності чітких механізмів утвердження системи прав та свобод людини, гарантування і правової охорони, розбудови інститутів громадянського суспільства як виразників його інтересів[9, с.18]. Адже соціальний захист: 1) відображає соціальну сутність та стратегію розвитку суспільства і держави; 2) забезпечує правовий зв'язок суспільства і держави та осіб з інвалідністю через систему гарантованих прав, гарантій, пільг; 3) правовий базис подальшого розвитку прав, гарантій та пільг осіб з інвалідністю. Тому, соціальний захист в умовах сьогодення – це основоположний та фундаментальний напрям діяльності суспільства, держави щодо надання допомоги (підтримки) соціально вразливим категорія населення через розвиток найбільш оптимальної і конструктивної моделі соціального забезпечення.

Конституція України у ч.1 ст. 46 проголошує, що громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом. По-перше, право на

▪ Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptpa.pdf>.

соціальний захист означає, що Основний Закон України, по суті, декларує новітню модель соціального забезпечення через призму запровадження різних юридично значимих обставин (соціальних ризиків), які ведуть до матеріальної підтримки соціально вразливих осіб. Можна підтримати позицію С.М. Синчук, що зі змісту наведеної норми видно, що право на соціальне забезпечення є лише складовою права на соціальний захист. Водночас, на думку вченої, зазначене положення не визначає, які інші елементи (права) поряд із правом на соціальне забезпечення формують ширше за конституційною нормою право – право на соціальний захист [10, с. 31-32]. По-друге, право на соціальний захист цілком природно враховує інвалідність як передумову його набуття, реалізації. Доречно наголосити, що інвалідність як міра втрати здоров'я визначається шляхом експертного обстеження в органах медико-соціальної експертизи центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я. Положення про медико-соціальну експертизу затверджується Кабінетом Міністрів України з урахуванням думок громадських організацій інвалідів. По-третє, право на соціальний захист повною мірою стосується осіб з інвалідністю як важливої частини соціально вразливих категорій осіб. Слід підкреслити, що у відповідності до Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» інвалідом є особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист. Дискримінація за ознакою інвалідності забороняється (ст.2). По-четверте, право на соціальний захист виконує основоположну роль по відношенню до системи прав, гарантій та пільг осіб з інвалідністю. Слід констатувати, що відповідно до Закону України «Про основи

▪ Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptpa.pdf>.

соціальної захищеності інвалідів в Україні» (ст.1) інваліди в Україні володіють усією повнотою соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод, закріплених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Центральні і місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації (незалежно від форми власності і господарювання, виду діяльності і галузевої належності), їх філії, відділення, представництва, що ведуть окремий облік результатів фінансової та господарської діяльності, банки та інші фінансові установи, а також представництва іноземних юридичних осіб (у тому числі міжнародних організацій), які використовують працю найманих працівників – громадян України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, фізичні особи, які використовують найману працю, залучають представників громадських організацій інвалідів до підготовки рішень, що стосуються прав та інтересів інвалідів. По-п'яте, право на соціальний захист спрямоване на посилення соціальної спрямованості діяльності держави у напрямку підтримки осіб з інвалідністю, підкреслення важливої їх ролі як складової суспільства. Доречно наголосити, що у відповідності до Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» діяльність держави щодо інвалідів виявляється у створенні правових, економічних, політичних, соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення їхніх прав і можливостей нарівні з іншими громадянами для участі в суспільному житті та полягає у: 1) виявленні, усуненні перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб, у тому числі стосовно доступу до об'єктів громадського та цивільного призначення, благоустрою, транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу,

▪ Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptpa.pdf>.

транспорту, інформації та зв'язку, а також з урахуванням індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів – до освіти, праці, культури, фізичної культури і спорту; 2) охороні здоров'я; 3) соціальному захисті; 4) забезпеченні виконання індивідуальної програми реабілітації інвалідів; 7) наданні пристосованого житла; 8) сприянні громадській діяльності. Крім того, соціальний захист інвалідів є складовою діяльності держави щодо забезпечення прав і можливостей інвалідів нарівні з іншими громадянами та полягає у наданні пенсії, державної допомоги, компенсаційних та інших виплат, пільг, соціальних послуг, здійсненні реабілітаційних заходів, встановленні опіки (піклування) або забезпеченні стороннього догляду (ст.4). По-шосте, право на соціальний захист, особливо в умовах нестабільного розвитку суспільства та держави, низького рівня пенсій та соціальних допомог, передбачає та включає систему пільг. При цьому, пільги інвалідам надаються на підставі посвідчення, яке підтверджує відповідний їх соціально-правовий статус, пенсійного посвідчення чи посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги відповідно до законів України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам»[11], «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам»[12], в яких зазначено групу та причину інвалідності (для повнолітніх осіб), категорію «дитина-інвалід» (для дітей), а також у відповідних випадках вказано їх основні нозологічні форми захворювань (по зору, слуху та з ураженням опорно-рухового апарату). З метою реалізації інвалідами прав та свобод людини і громадянина під час розроблення державних соціальних стандартів та державних соціальних гарантій, національних стандартів, правил усталеної практики та класифікаторів, стандартів, технічних умов, проведення дослідно-конструкторських, науково-дослідних робіт враховуються потреби інвалідів та/або застосовуються принципи розумного

▪ Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptpa.pdf>.

пристосування та універсального дизайну. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування сприяють забезпеченню прав інвалідів щодо включення до суспільного життя нарівні з іншими громадянами (ст.4 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні»).

Основний Закон України у ч.2 ст. 46 передбачає, що право на соціальний захист гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними. По-перше, організаційно-правовими формами гарантування права на соціальний захист виступають соціальне страхування, державне та недержавне соціальне забезпечення[13, с.19]. По-друге, державне та недержавне соціальне забезпечення залишаються достатньо до низькому рівні. Очевидно, що сьогодні держава і, зокрема, законодавець мають розвивати зазначені організаційно-правові форми у напрямку адекватному розвитку суспільства, держави, розбудови сучасної моделі законодавства[14, с.20], [15, с.20-21], [16, с.317-319].

Крім того, Конституція України у ч.3 ст.46 передбачає, що пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом. Незважаючи на позитивну спрямованість цієї конституційно-правової норми, в умовах низького рівня соціальних гарантій та соціальних стандартів вона є неефективною. Принагідно констатувати, що за змістом Закону України «Про Державний бюджет на 2015 рік» прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність: з 1 січня 2015 року – 949 гривень, з 1 грудня – 1074 гривні[17].

▪ Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptpa.pdf>.

Таким чином, конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист (соціальне забезпечення) – це визнане Основним Законом України право особи з інвалідністю на отримання забезпечення (адекватної підтримки та допомоги) у випадках передбачених законом з метою забезпечення їхнього рівня життя відповідно до стану розвитку суспільства і держави. Основними ознаками конституційного права осіб з інвалідністю можна назвати наступні: а) спрямоване на забезпечення належного життя осіб з інвалідністю відповідно до стану розвитку суспільства і держави; б) передбачає надання адекватної підтримки та допомоги зі сторони суспільства і держави через систему соціального страхування, державного та недержавного соціального забезпечення; в) характеризується, переважно, законодавчим регулюванням по відношенню до механізмів реалізації, гарантування та правової охорони; г) є системним, системоутворюючий правом по відношенню до прав на пенсійне забезпечення, соціальні допомоги, послуги та пільги; г) характеризується специфічною процедурою реалізації, гарантування і правової охорони; д) як правило, не може обмежуватись (скасовуватись); е) забезпечується через систему державного нагляду (контролю) та громадського контролю; є) має безстроковий (строковий, якщо інвалідність встановлена на певний строк) характер; ж) підлягає позасудовому та судовому захисту.

Враховуючи вищезазначене, стратегічним напрямом удосконалення конституційного права осіб з інвалідністю на соціальний захист (соціальне забезпечення) є удосконалення конституційно-правових механізмів його реалізації, гарантування, правової охорони шляхом прийняття суспільно схваленого та обговореного Кодексу про права осіб з інвалідністю як єдиного, основоположного закону у цій царині як результат консолідації зусиль суспільства та держави.

▪ Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptpa.pdf>.

Список використаних джерел

1. Європейський підхід до зайнятості людей з інвалідністю в Україні//Електронний ресурс: Режим доступу: <http://naiu.org.ua/news-naiu/evropejskuj-pidhid-do-zajnyatosti-lyudej-z-invalidnistyu-v-ukrajini>.
2. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21 березня 1991 року №875-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №21. – Ст. 253.
3. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – С. 141.
4. Конвенція ООН про права інвалідів//Офіційний вісник України. – 2010. – №17. – Ст.799.
5. Соціальні пільги: новації від уряду: Електронний ресурс: Режим доступу: <http://www.choop.info/index.php/informatsijni-materiali/informatsijna-robota/55-sotsialni-pilgi-novatsiji-vid-uryadu>.
6. Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України: Закон України від 28 грудня 2014 року № 76-VIII// Відомості Верховної Ради України. – 2015. – №6. – Ст.40.
7. Костюк В. Л. Конституційні принципи права соціального забезпечення та права осіб з інвалідністю: проблеми та перспективи: Актуальні проблеми соціального права: збірник матеріалів учасників всеукраїнських соціальних програм (заходів) ВГОІ «Інститут реабілітації та соціальних технологій» у 2014 р./За загальною редакцією М. І. Іншина, В. Л. Костюка, В. О. Попелюшка. – К.: ПВГОІ «ІР СТ Україна», 2015. – С.22-30.
8. Прилипко С. М. Предмет права соціального забезпечення: Автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.05 / С. М. Прилипко ; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. – Х., 2007. – 47 с.

▪ Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptra.pdf>.

9. Іншин М. І., Сіроха Д. І. Соціальна держава: сутність і перспективи / М. І. Іншин, Д. І. Сіроха // Актуальні проблеми соціального права: збірник матеріалів учасників всеукраїнських соціальних програм (заходів) ВГОІ «Інститут реабілітації та соціальних технологій» у 2014 р./За загальною редакцією М. І. Іншина, В. Л. Костюка, В. О. Попелюшка. – К.: ПВГОІ «ІР СТ Україна», 2015. – С.17-22.

10. Синчук С.М. Правовідносини соціального забезпечення: суб'єкти, зміст, об'єкти: монографія/С.М. Синчук. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 422с.

11. Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам: Закон України від 16 листопада 2000 року №2109-III// Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №1. – Ст.2.

12. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам: Закон України від 18 травня 2004 року №1727-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №33-34. – Ст.404.

13. Права осіб з інвалідністю в Україні: Науково-практичний посібник/Науково-практичний коментар. – Випуск 1//Всеукраїнська громадська організація інвалідів «Інститут реабілітації та соціальних технологій»/К.М.Біда, В.В. Бонтлаб, І.Р. Вітик, В.Л. Костюк, В.П. Мельник та ін.. За загальною редакцією В.Костюка. – К., ПВГОІ «ІР СТ Україна», 2011. – 312с.

14. Боднарук М.І. Проблеми правового регулювання соціального страхування в Україні: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.05 / М.І. Боднарук ; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. – К., 2015. – 36с.

15. Синчук С.М. Теорія правовідносин соціального забезпечення: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.05 / М.І. Боднарук ; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. – К., 2015. – 36с.

▪ Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptpa.pdf>.

16. Тищенко О. В. Право соціального забезпечення України: теоретичні та практичні проблеми формування і розвитку галузі: монографія / О. В. Тищенко. – К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. – 394с.

17. Про Державний бюджет на 2015 рік: Закон України від 28 грудня 2014 року №80-VIII// Відомості Верховної Ради України. – 2015. – №5. – Ст.37.

Мельник В. П.

Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект

У цій науковій статті досліджуються основоположні питання конституційного права осіб з інвалідністю на соціальний захист. Наголошується на важливості цього права в новітніх умовах сьогодення у системі соціальних прав людини. Проаналізовано та досліджено конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист через призму його основоположних особливостей, розвитку доктринальних підходів та законодавства. Окреслено ключові теоретико-правові проблеми. Зроблено висновки та пропозиції.

Ключові слова: конституція; особа з інвалідністю; право на соціальний захист; законодавство; права осіб з інвалідністю; соціальне забезпечення.

Мельник В. П.

Конституционное право лиц с инвалидностью на социальную защиту: теоретико-правовой аспект

В этой научной статье исследуются основополагающие вопросы конституционного права лиц с инвалидностью на социальную защиту.

▪ Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptpa.pdf>.

Отмечается важность этого права в новейших условиях настоящего в системе социальных прав человека. Проанализировано и исследовано конституционное право лиц с инвалидностью на социальную защиту через призму его основных особенностей, развития доктринальных подходов и законодательства. Определены ключевые теоретико-правовые проблемы. Сделаны выводы и предложения.

Ключевые слова: конституция; лицо с инвалидностью; право на социальную защиту; законодательство; права лиц с инвалидностью; социальное обеспечение.

Melnik V. P.

The constitutional right of persons with disabilities to social protection: theoretical and legal aspects

In this scientific article the basic question of the constitutional rights of persons with disabilities to social protection. Stresses the importance of this right in the new conditions present in the system of social rights. Analyzed and studied the constitutional rights of persons with disabilities to social protection in the light of its fundamental features of doctrinal approaches and legislation. Outlined the key theoretical and legal problems. The conclusions and suggestions.

Key words: Constitution; persons with disabilities; the right to social protection; legislation; the rights of persons with disabilities; social security.

▪ Конституційне право осіб з інвалідністю на соціальний захист: теоретико-правовий аспект / В. П. Мельник // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 1(11) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n1/15mvptpa.pdf>.